

OBSAH

Úvod: Slovensko, Slováci a jejich dějiny	13
Dějiny Slovenska a dějiny Slováků	13
Problémy historiografie Slovenska	15
Dějiny slovenské kultury	33
Ke způsobu psaní jmen	34
1. Počátek slovenského národního příběhu:	
Stručné dějiny území Slovenska	
před jeho začleněním do uherského státu	35
Počátky dějin území Slovenska	35
Sámova říše	37
Vznik Velkomoravské říše a její rozvoj	38
Počátky křesťanství a cyrilometodějská misie	42
Zánik Velkomoravské říše	45
Příchod Maďarů	46
2. Území Slovenska ve středověku	48
Arpádovci a Nitranské údělné knížectví	49
Růst Štěpánovy moci a rozsah jeho státu	50
Formování struktur uherského státu	52
Uherský stát po Štěpánově smrti	54
Období bezvládí a bojů o trůn	60
Ondřej II. a Zlatá bula	63
Hospodářské, etnické, demografické a sociální poměry	
na Slovensku v raném středověku	66
Béla IV., vpád Mongolů a obnova země	72
Rozklad ústřední moci a vymření Arpádovců	74
Slovensko za dynastie Anjouovců	76
Ludvík I.	81
Úpadek královské moci za posledních Anjouovců	84
Vláda Zikmunda Lucemburského	87

Boje s husity	90
Zápasy o trůn po Zikmundově smrti	92
Bratříci a problém ohlasu husitství na Slovensku	96
Politické poměry za Ladislava Pohrobka	98
Matyáš Korvín a upevnění uherského státu	99
Etnické, sociální a ekonomické poměry ve 14. a 15. století	102
Jagellonci na uherském trůně	105
Ludvík II. a bitva u Moháče	109
Kultura na Slovensku v období středověku	111
3. Od Moháče k Szatmárskému míru (1526–1711)	115
Expanze osmanských Turků	115
Mikuláš Zrinský a obrana Szigetu	120
Hospodářské, etnické a demografické změny.	
Postavení obyvatelstva na obsazeném území	122
Reformace	125
Počátky protireformace	129
Patnáctiletá turecká válka	130
Povstání Štěpána Bočkaje	131
Matyáš II.	132
Gábor Bethlen	134
Rekatolizace a povstání Jiřího I. Rákocziho	138
Wesselényiho spiknutí	142
Thökölyho povstání a velká turecká válka	145
Povstání Františka II. Rákocziho	150
4. Území Slovenska v rámci habsburské monarchie po Szatmárském míru	153
Demografický, sociální a hospodářský vývoj v 18. století	153
Politický vývoj za vlády Karla III. (VI.). Pragmatická sankce	159
Nástup Marie Terezie. Válka o dědictví rakouské	161
Reformy Marie Terezie	165
Slovenský barokní protonacionalismus	167
Josef II. a josefínské reformy	170
Leopold II.	174
Kultura na Slovensku od renesance do osvícenství	175
První fáze slovenského národního obrození	180
5. Formování slovenského národa (1790–1848)	184
Války s revoluční Francií	184
Uherští jakobíni	186
Napoleonské války a konflikt panovníka se sněmem	188

Konec napoleonských válek	192
Období Metternichova absolutismu	193
Druhá fáze slovenského národního obrození	196
Tzv. reformní období (1830–1848)	201
Hospodářský a sociální vývoj v letech 1815–1848	205
Slovenská kultura v době národního obrození	209
6. Od revoluce 1848 k rakousko-uherskému vyrovnání	215
Počátek revoluce	215
Březnové (dubnové) zákony	216
Slovenské jaro 1848	219
Slovanský sjezd a Slováci	221
Uherský odboj proti Vídni a Slováci	223
Slovenské politické aktivity v roce 1849	230
Neoabsolutismus	232
Pád Bachova absolutismu. Říjnový diplom	238
Memorandum národa slovenského	240
Rakousko-uherské vyrovnání a jeho důsledky	245
7. Od rakousko-uherského vyrovnání k první světové válce	249
Uherská ústava a správa po roce 1867	249
Hospodářský rozvoj	254
Rozvoj dopravy	257
Politický vývoj v Uhrách	259
Slovenská politika po vyrovnání	261
Vzdělávací systém. Školství a maďarizace	263
Politické změny v devadesátých letech	270
Konec politické pasivity a krize dualismu	277
Utužení česko-slovenské spolupráce	
a slovenská politika v předvečer Velké války	280
Slovenská kultura v druhé polovině 19. století	281
8. První světová válka a vznik Československa (1914–1918).....	286
Uhersko a Slováci na počátku první světové války	286
Zahraniční odbojová akce	290
Změna postoje domácí české politiky	296
Vznik československého státu	300
9. Slovensko v rámci první a druhé Československé republiky	302
Začlenění Slovenska do Československa	304
Stanovení hranic Slovenska	310

Demografické, etnické, náboženské a hospodářské poměry	311
Rozvoj školství, vědy a kultury	318
Politický vývoj na Slovensku	320
Počátky autonomismu	321
Ústava z roku 1920	323
Politický vývoj	325
Vyhlášení autonomie Slovenska	334
Na cestě k samostatnému Slovensku	339
Slovenská kultura za první Československé republiky	344
10. První (válečná) Slovenská republika	352
Ústavní pořádek a státní správa	355
Politický systém jedné strany, postavení menšin	357
Politický vývoj	360
Zahraniční politika	365
Vstup Slovenska do druhé světové války	367
Hospodářské a sociální poměry. Tzv. řešení židovské otázky	370
Kultura a kulturní politika	376
Slovenská otázka za druhé světové války	378
11. Slovenské národní povstání	382
Odbojové skupiny na Slovensku a jejich cíle	382
Povstalecká SNR	393
Vojenská porážka povstání	398
Moskevská jednání	400
12. Slovensko ve třetí Československé republice (1945–1948) ...	405
Demografické a etnické změny po roce 1945	406
Změny v bezpečnostním a správním aparátu	411
Hospodářský vývoj	413
Pozemková reforma	416
Problém retribuce	419
Vývoj státoprávního postavení Slovenska	423
Volby 26. května 1946	425
Pokus komunistů o převrat na Slovensku	428
Převrat z 25. února a Slovensko	432
Ústava 9. května	434
13. Slovensko v prvním dvacetiletí socialismu (1948–1967).....	436
Charakteristika režimu	436
Upevnění centralismu	439
Specifika slovenského politického vývoje	440

Industrializace Slovenska	443
Církevní politika.....	446
Problém tzv. slovenského buržoazního nacionálnímu	450
Události roku 1956	454
Národnostní politika.....	456
Problémy kulturní politiky.....	457
Rozšíření pravomoci slovenských národních orgánů	459
Období neostalinismu	461
Završení centralizace. Ústava z 11. července 1960.....	461
Od centralismu k federaci	464
Rehabilitace a „zlatá šedesátá léta“.....	465
Slovenská kultura 1945–1968.....	469
14. Pokus o reformu a vznik federace	476
Pád Antonína Novotného a počátky reformního procesu	476
Aktivizace národnostních menšin	479
Situace církví	480
Oživení činnosti nekomunistických stran.	
Bilance reformního procesu	483
Počátky příprav federace	484
Vládní komise pro přípravu federace	485
Problém demokratizace a federalizace	487
Okupace Československa	489
Ústavní zákon o československé federaci	495
Počátky normalizace	498
Nástup Gustáva Husáka do čela KSČ.....	499
15. Slovensko v období normalizace	501
Slovenská socialistická republika a její charakter	501
Čistky a deformace federace	503
Politický systém v období normalizace	507
Ekonomický vývoj	508
Opozice proti normalizaci	510
Slovenský exil	514
Slovensko a období přestavby	516
Příprava nové ústavy a slovenská otázka	518
Slovenská kultura v období normalizace	521
16. Pád komunistického režimu a vznik samostatné Slovenské republiky (1989–1992).....	524
„Sametová revoluce“	524
Formování slovenské politické scény	531

Pomlčková válka	532
Nový kompetenční zákon	534
Postavení národnostních menšin a spory o jazykový zákon	537
Pokus o uzavření česko-slovenské smlouvy	542
Otázka referenda	543
Pokus o česko-slovenské vyrovnání	544
Volby 5.–6. června 1992 a dohoda o rozdělení ČSFR	547
Rozdělení ČSFR	551
Závěr: Nástin vývoje samostatné Slovenské republiky (1992–2023)	554
Slovenská kultura po roce 1989	573
<i>Panovníci a hlavy státu; ministerští předsedové, prezidenti a premiéři</i>	577
<i>Prameny</i>	585
<i>Literatura – výběrová bibliografie</i>	589
<i>Rejstřík jmenný</i>	597
<i>Rejstřík místní</i>	634